

в традиційний контроль знань та умінь студентів.

3. Контроль лише констатує результати, не пояснюючи їх походження.

4. Постійний професійний розвиток особистості викладача та студента можливий лише за умови неперервності освіти, особливостями якої є: різноманіття, гнучкість використовуваних засобів, гуманізм та демократизація освіти, диференціація освітніх процесів за напрямом і змістом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Булах І.Є. Проблеми оцінювання знань студентів у контексті вимог Болонської декларації. / І.Є.Булах, О.П.Волосовець, М.Р. Мруга // Медична освіта. Науково-практичний журнал. Тернопіль. 2/2011. С. 20-23.

2. Мацьків С.Т., Петловнюк Л.Д. Роль контролю знань студентів і системний підхід до практичного використання його методів. Організація навчально-виховного процесу. З досвіду роботи вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. / С.Т. Мацьків, Л.Д. Петловнюк // Випуск 17.2011, С. 52-55.

3. Поважна Л.І. Організаційно-методичне забезпечення контролю якості навчання у вищому закладі освіти. / Л.І. Поважна, Г.С. Цехмістрова / Навчально-методичний посібник.-Київ, 2001.- 94 с.

4. Романишина Л.М. Модульно-рейтингова система обучения, организация работы, поиски, исследование. / Л.М. Романишина // Монография.- М.:1993.-160 с.

5. Якубовський О.П. Управління навчальним процесом. Навчально-методичний посібник. / О.П. Якубовський // - Одеса, 1999.- 48 с.

УДК 378:005.6:004

QUALITY CONTROL OF STUDY AND DIAGNOSIS FEATURES OF EDUCATIONAL PROCESS IN MODERN CONDITIONS

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Khomko O.Y.

MD, PhD, Assoc. Professor,
Department of Nursing and Higher Nursing Education Higher state educational establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: Homko.oleg@bsmu.edu.ua

Kyzuk F.V.

PhD, Deputy Director for Academic work
Chernivtsi Medical College, Higher state educational establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: Chern_medcollege@ukr.net

Sydorchuk R.I.

MD, PhD, Professor at the Department of General Surgery
Higher state educational establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: rsydorchuk@ukr.net

Piddubna P.I.

Chernivtsi Medical College, Higher state educational establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: yura.pelepets@yahoo.com

Pelepets Y.O.

Chernivtsi Medical College, Higher state educational establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: opelepets@ya.ru

Beshega D.M.

Chernivtsi Medical College, Higher state educational establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: opelepets@ya.ru

Хомко О.Й.

Кандидат медичних наук, доцент кафедри догляду за хворими та вищої медсестринської освіти
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет, Україна
E-mail: Homko.oleg@bsmu.edu.ua

Кузик Ф.В.

Кандидат медичних наук, заступник директора з навчальної роботи Чернівецького медичного коледжу БДМУ,
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет, Україна
E-mail: Chern_medcollege@ukr.net

Сидорчук Р.І.

Доктор медичних наук, професор кафедри загальної хірургії
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», Україна
E-mail: rsydorchuk@ukr.net

Піддубна П.І.

Чернівецький медичний коледж,
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», Україна
E-mail: yura.pelepets@yahoo.com

Пелепець Ю.О.

Чернівецький медичний коледж,
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», Україна
E-mail: opelepets@ya.ru

Бешага Д.М.

Чернівецький медичний коледж,
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», Україна
E-mail: opelepets@ya.ru

Summary. The article discusses the various forms of training quality control. Highlighted are the advantages and disadvantages of different forms of control, which should be considered as a means of management teaching and learning activities of students in which the phased regular evaluation and correction of quality training takes place. Revealed is the approximation of learning process to the real practice of the future specialist.

Keywords: situational exercises, case method, training technology, interactive method.

Резюме. У статті розглядаються різні форми контролю якості навчання. Висвітлюються переваги та недоліки застосування різних форм контролю, які потрібно розглядати, як засіб педагогічного керівництва навчально-пізнавальною діяльністю студентів, при якому здійснюється регулярне поетапне оцінювання та корекція якості підготовки спеціалістів. Висвітлюється процес наближення навчання до реальної практичної діяльності майбутнього спеціаліста.

Ключові слова: ситуаційна вправа, кейс метод, технологія навчання, інтерактивний метод.

Вступ. Приєднання України до Болонського процесу, курс держави на європейську інтеграцію передбачає підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців на основі впровадження Європейських норм і стандартів в освіту, науку і техніку, поширення власних культурних і науково-технічних здобутків. У кінцевому результаті такі кроки спрацюватимуть на інтеграцію України до загальноєвропейського науково-технічного простору.

В контексті сказаного необхідно вирішувати проблеми оновлення змісту освіти, запровадження ефективних технологій, створення нової системи методичного та інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу, входження України в трансконтинентальну систему комп'ютерної інформації, що буде сприяти привабливості та конкурентоспроможності студентів ВНЗ України – майбутніх фахівців.

Основна частина. Соціально-економічні зміни у житті суспільства суттєво впливають на організацію навчально-виховного процесу, на особливості управління вищими навчальними закладами в сучасних умовах. Нинішня економічна ситуація вимагає від керівників глибокого знання теорії і практики педагогічної і управлінської діяльності, сміливості, рішучості, нетрадиційного мислення, готовності зректися застарілих стереотипів, вміння об'єктивно оцінити роботу колективу та окремих педагогів за результатами якості навчання студентів.

Якість навчального процесу у сфері вищої освіти є багатомірною концепцією, яка охоплює всі її функції та види діяльності: укомплектованість кадрами, матеріально-технічну базу, навчальні академічні програми, академічне середовище, якість навчальних досягнень, наукові дослідження і стипендії.

Для досягнення і забезпечення якості дидактичного процесу особливо актуальне значення мають такі компоненти, як: підбір професорсько-викладацького складу та інших працівників освіти закладу, постійне підвищення їх кваліфікації, мобільність зв'язків з іншими навчальними закладами держави і зарубіжжя, а також впровадження нових педагогічних та інформаційних технологій, постійне вдосконалення навчальних планів, програм та інших навчально- методичних матеріалів [5, 26-48].

Зрозуміло, що пошук нових форм і методів організації навчального процесу, застосування прогресивних технологій навчання в умовах ринкової економіки

повинен враховувати тенденції розвитку суспільства і психологію молоді. В умовах перебудови вищої школи зростає вплив принципів демократії й академічних свобод, справедливості, концепції загального контролю і самоконтролю, дисципліни і відповідальності та ствердження педагогіки співробітництва в системі студент- викладач [3, 12-24].

Саме контроль потрібно розглядати як засіб педагогічного керівництва навчально-пізнавальною діяльністю студентів, при якому здійснюється регулярно поетапне оцінювання та корекція якості підготовки спеціалістів.

Основними завданнями системи контролю якості підготовки фахівців є:

- визначення рівня знань, умінь і навичок студентів по всіх освітньо-кваліфікаційних рівнях ступеневої підготовки;
- оцінка відповідності змісту, форм, методів і засобів навчання вимогам освітньо- кваліфікаційних характеристик фахівців певного рівня;
- визначення наукового, методичного та організаційного рівня викладання;
- оцінка ефективності самостійної, індивідуальної роботи студентів та її інформаційно-методичного забезпечення;
- аналіз наукової та методичної діяльності кафедр, факультетів та впливу їх роботи на результати навчального процесу;
- вивчення кращого досвіду роботи з метою його узагальнення та розповсюдження в колективі;
- розробка і реалізація пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу на основі застосування прогресивних технологій та покращення якості підготовки кадрів [1, 20-23].

Враховуючи двосторонній характер навчального процесу, можна виокремити дві складові його контролю: контроль якості навчання та контроль якості викладання.

В умовах науково-технічного прогресу, коли є невідповідність між обсягом інформації і терміном її реалізації, важливого значення набуває питання контролю результатів навчання та рівня професійної підготовки студентів. Система навчання у вищій школі складається з цілого ряду взаємопов'язаних елементів, насамперед- це двостороння діяльність викладачів та студентів щодо передавання і сприймання знань, вироблення умінь у процесі розвитку здібностей і набуття кваліфікації. Контроль навчальних досягнень студентів, тобто організація зворотного зв'язку, є одним із засобів управління навчально-виховним процесом [1, 20-23].

Реформування освіти в Україні передбачає реалізацію принципу гуманізації освіти, методологічну переорієнтацію процесу навчання з інформативної форми на розвиток особистості людини, індивідуально-диференційований і особистісно-орієнтований підхід до навчання, підвищення якості та об'єктивності оцінювання навчальних досягнень кожного студента.

При оцінюванні навчальних досягнень значне місце посідає рівень формування у студентів комплексу компетенцій, яких потребує сучасне життя.

Під компетенцією розуміється загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді, цінностях і нахилах, набутих завдяки навчанням.

Основними компетенціями, яких вимагає сучасне життя є:

- громадськість, пов'язана зі здатністю брати на себе відповідальність, брати участь у суспільному прийнятті рішень, в урегулюванні конфліктів ненасильницьким шляхом, брати участь у функціонуванні і розвитку демократичних інститутів суспільства;
- взаємоповага до мови, релігії і культури інших націй;

- володіння рідною мовою та іншими мовами;
- володіння інформаційними технологіями;
- уміння критично ставитись до продуктів засобів масової інформації;
- бажання і готовність постійно навчатись.

Демократизація суспільних відносин потребує відмовитись від рутинного способу спонукання студентів до учіння за допомогою оцінок. Пошук нових способів стимулювання навчальної діяльності студентів в умовах конкуренції приводить до використання таких оціночних технологій, коли оцінка із засобу примусового навчання перетворюється в засіб раціонального визначення особистого рейтингу- показника вагомості людини в цивілізованому суспільстві [4, 12-37].

Розглядаючи контроль навчальних досягнень студентів як процес зіставлення отриманих результатів з еталоном можна виділити наступні його функції: освітня, виховна, управлінська, розвивальна, методична, діагностична, стимулююча, коригувальна.

Перевірка навчальної діяльності студентів проводиться на основі принципів: дієвість, систематичність, індивідуальність, диференціювання, об'єктивність, всебічність, різноманітність та етичність вимог.

За місцем у навчальному процесі контроль якості навчання поділяють на види: попередній(вхідний), поточний, рубіжний (тематичний, модульний, блоковий, підсумковий, ректорський, інспекторський).

Здійснювати діагностування рівня засвоєння студентами знань, сформованості навичок та умінь дозволяє застосування наступних методів: усний, письмовий, програмований, практичний, змішаний, лабораторно-експериментальний, самоконтроль.

Залежно від специфіки проведення занять, де проводиться контроль знань студентів розрізняють певні форми організації контролю: фронтальний контроль за роботою студентів, групова форма організації контролю, індивідуальний контроль, комбінована форма контролю, самоконтроль студентів.

Кожен вид діяльності студентів повинен оцінюватись. Згідно з прийнятим у навчальному закладі Положенням про оцінювання навчальних досягнень-це процес зі встановлення ступеню відповідності реальних результатів до поставлених цілей. Оцінюванню підлягають як обсяг та системність знань і умінь, так і рівень розвитку інтелекту, вмій, навичок, компетенції, які характеризують навчальні досягнення студента згідно з навчальною програмою [1, 20-23].

Критеріями виставлення оцінок є повнота знань і умінь, їх системність та узагальненість.

Умовами ефективного контролю є:

- своєчасність;
- систематичність;
- умілий вибір форм та методів контролю;
- використання сучасних прогресивних методів і технічних засобів контролю.

Пошуки педагогічної спільноти в напрямку удосконалення системи опитування та оцінювання навчальних досягнень студентів реалізуються через застосування нових технологій навчання [2, 52-55].

У вищій школі широкого застосування набули модульно-рейтингова система, блочно-модульна система, кредитно-модульна система та стандартизований контроль знань, в основу якого покладено тестову методику.

Висновки.

1. Метою дидактичного діагностування є своєчасне виявлення результатів, оцінка та аналіз протікання навчального процесу в зв'язку з його продуктивністю. Як бачимо, в діагностику вкладається більш широкий та глибокий зміст, ніж в традиційний контроль знань та умінь студентів.

2. Застосування сучасних методів навчання не вичерпує всіх проблем особисто орієнтованого навчання і потребує удосконалення специфіки формування фахової компетентності майбутніх медичних працівників.

3. Контроль лише констатує результати, не пояснюючи їх походження.

4. Діагностування розглядає результати в зв'язку з шляхами та способами їх досягнення, виявляє тенденції та динаміку формування продуктів навчання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Булах І.Є. Проблеми оцінювання знань студентів у контексті вимог Болонської декларації. / І.Є.Булах, О.П.Волосовець, М.Р. Мруга // Медична освіта. Науково-практичний журнал. Тернопіль. 2/2011. С. 20-23.

2. Мацьків С.Т., Петловнюк Л.Д. Роль контролю знань студентів і системний підхід до практичного використання його методів. Організація навчально-виховного процесу. З досвіду роботи вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. / С.Т. Мацьків, Л.Д. Петловнюк // Випуск 17.2011, С. 52-55.

3. Поважна Л.І. Організаційно-методичне забезпечення контролю якості навчання у вищому закладі освіти. / Л.І. Поважна, Г.С. Цехмістрова / Навчально-методичний посібник.-Київ, 2001.- 94 с.

4. Романишина Л.М. Модульно-рейтингова система обучения, организация работы, поиски, исследование. / Л.М. Романишина // Монография.- М.:1993.-160 с.

5. Якубовський О.П. Управління навчальним процесом. Навчально-методичний посібник. / О.П. Якубовський // - Одеса, 1999.- 48 с.

УДК: 378.147.091.33-027.22:616.253.5:617-089

FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE JUNIOR SPECIALIST IN PRACTICAL TRAINING OF STUDENTS DURING PRACTICAL LESSONS ON SURGERY

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ У ПРОЦЕСІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ХІРУРГІЇ

Khomko O.Y.

MD, PhD, Assoc. Professor,

Department of Nursing and Higher Nursing Education Higher state educational establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University», Ukraine.

E-mail: Homko.oleg@bsmu.edu.ua

Kyzuk F.V.

PhD, Deputy Director for Academic work

Chernivtsi Medical College, Higher state educational establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University», Ukraine.

E-mail: Chern_medcollege@ukr.net